

Det kan man sige, men noget Held var der i og for sig ikke i det. Og dette Krav om at tage et nyt Initiativ, naar det gamle er ved at løbe ud, er det, der nu stilles til os, akkurat ligesom til andre Lande. Det kan siges paa en ganske anderledes simpel Maade, saaledes som enhver Forretningsmand, som af en ham utilregnelig Aarsag taber en Kundekreds, vil udtrykke sig; han maa gøre eet af to: enten lukke Butikken eller ogsaa skaffe sig en ny Kundekreds. Det er netop det, Europa og vi med det bliver nødt til at gøre.

Fra dette Synspunkt er det, man er gaaet ud, naar man ved nærværende Lovforslag kræver oprettet en Række nye Poster. Og spørger man da, hvor man skal søge disse nye Omraader, saa ligger det lige for: Det er Lande med en tynd kulturelt tilbagestaaende Befolkning, det er Lande med ringe Kapital, men med store Naturrigdomme, enten disse Lande nu ligger i Udkanten af Europa, hvad nogle af dem gør, eller de ligger oversøisk. I saadanne Lande skal man søge i Tidens Løb at faa et tilsvarende Marked oparbejdet som det, der har gjort det muligt for Europa i de sidste 100 Aar, ja, meget længere tilbage, man kan sige helt tilbage til det 16de Aarhundrede, at udvikle sin Befolkning og at løfte den i Kultur. En højt udviklet Kultur har aldrig økonomisk kunnet staa paa egne Ben, den maa kræve visse Tilskud ude fra og har alle Dage krævet dem under den ene eller den anden Form — undertiden ved at falde ind i andre Lande og udplyndre dem og tage Slaver, til andre Tider ved at undertrykke dem økonomisk, lade dem arbejde for sig, atter til andre Tider ved at gøre sig økonomisk til Formynder for dem o. s. v. Den for begge Parter, baade de kulturelt mere udviklede og de mindre udviklede Lande, heldigste Maade er gennem en Udvikling af de sidstnævnte Landes egen Produktion ved de fremmedes Kapital, ved de fremmedes Intelligens, ogsaa ved Hjælp af de fremmedes Arbejde at faa Markedet udvidet. Det er med dette Formaal, at de allerfleste af de foreslaaede Poster ønskes oprettet.

Samtidig dermed foreslaas der oprettet nogle enkelte politiske Poster som f. Eks. den i Genf og den i Wien; den sidste er en af de ganske faa, som jeg ikke rigtig kan se er strengt nødvendige, men jeg indrømmer, at jeg ikke her har særlig Indsigt i de lokale Forhold, og naar Udenrigsministeriet sætter Pris paa at have et saadant Gesandskab, tør jeg ikke paa

dette Punkt sætte *min* Mening op mod Udenrigsministeriets.

Naar derimod den ærede Ordfører for det socialdemokratiske Parti (Hans Nielsen) mente, at man kunde spare Gesandten i Japan, er jeg af den absolut modsatte Mening. De Tal, der findes her i Kommissionsbetænkningen, maa vise det ærede Medlem, at Japan er et ganske overordentlig vigtigt Sted at holde Øje med. Og det er ikke alene for at holde Øje med dette Land, vi skal have en Gesandt der, men ærede Medlemmer maa erindre, at hele den Udvikling, jeg her har peget paa, fuldbyrdes ikke fra i Dag til i Morgen; der vil altid under en saadan Udvikling være en Overgangstid, som vel undertiden kan indskrænke sig til et forholdsvis kortere Aaremaal, men til andre Tider kan strække sig ovre et halvt Aarhundrede eller mere. I denne Overgangstid vil Japan og de andre asiatiske Lande have Brug for en Masse Ting, som f. Eks. vi er i Stand til at levere. Jeg kender et meget betydeligt Maskinfirma her, som er stærkt engageret baade i engelsk Indien, i hollandsk Indien og i Japan. Vi maa overhovedet erindre, at der her er mange Forhold at tage i Betragtning for en politisk Økonom. Selv om vi forudsætter, at disse store Omraader udvikler sig fra at være Kunder til at være Selvforsynere og Konkurrenter med os, er det slet ikke sagt, at denne Udvikling vender sig lige skarpt mod alle Økonomikredse eller mod alle Lande indenfor den samme Økonomikreds. Det kan godt være, at den f. Eks. vender sig skarpere mod Amerika end mod Europa eller omvendt; det kan meget godt være, at den vender sig skarpere mod større Lande i Europa end mod et lille Land som vort. Her har vi en af de Chancer, vi har Ret til at bygge paa, idet det er en Virkelighed, at vi som det lille Land baade politisk og økonomisk er ufarlige for saadanne vaagende Lande.

Der er under Arbejdet paa denne Betænkning Gang paa Gang taget finansielle Hensyn; de er tagne saa stærkt, at jeg for mit Vedkommende paa visse Omraader beklager det. Det har f. Eks. kostet mig megen Overvindelse at maatte undvære en fast og godt udstyret Repræsentation i den nære Orient, i hele det betydningsfulde Øst, det ligger i Vestasien fra Middelhavets Strømkyst og indefter, et Strøg, som vi maa huske paa har til forskellige Tider været i Spidsen for Kulturen, et Strøg, som er akkurat ligesaa frugtbart og lige saa givtigt i Dag, som det har været for Aartusinder siden, kun at